

PARLEM UN POC D'ORTOGRAFIA
A LA TARDOR DE LA FIRA D'ALCÚDIA

Març de 1999

Margalida Plomer Arbona

TÍTOL

Parlem un poc d'ortografia a la tardor de la Fira d'Alcúdia.

AUTORA

Margalida Plomer Arbona .Adreça electrònica mpa@wanadoo.es

CICLE

Activitats pensades per a dur a terme dins el Tercer Cicle de Primària.

TIPOLOGIA

Aquest seguit de paquets d'activitats a realitzar, es poden incloure en les unitats de programació de l'Àrea de Llengua Catalana i de l'Àrea de Coneixement del Medi de cada escola.

Aquestes són unes activitats complementàries a d'altres que s'acostumen a fer en el treball de l'Àrea de Llengua Catalana. No té gaire sentit realitzar-les deslligades del treball habitual en aquesta Àrea. Així mateix, poden ésser també el punt de partida per a la recerca d'una ampliació informativa sobre els temes tractats, per a la realització de debats i per a la resolució de problemes sorgits i qüestions plantejades durant la seva realització. A manera d'exemple:

- * Quan va escriure, Ramón Llull, el conegut Llibre de les Bèsties? Cerca informació sobre el seu contingut.
- * Debat "Situació actual de la Llengua Catalana a la teva localitat (Alcúdia)".
- * Què són les RONDALLES ? Com han arribat fins a nosaltres?
- * El REI EN JAUME, l'any 1229 va conquerir la nostra illa, va expulsar els moros i després va repoblar les terres amb gent catalana. Quin segle foren expulsats els moros? Quants anys fa? Passa els anys a minuts i després a segons.

DESCRIPCIÓ DE LES ACTIVITATS

***SOM DÍGRAFS I DIFTONGS, ENS HEU DE SEPARAR? (Diftong i separació de síl·labes)**

Les 18 activitats que formen el paquet pretenen d'una manera escalonada la deducció dirigida de definicions, la identificació de: vocals febles i fortes, dígrafs divisibles i indivisibles, i diftongs decreixents i creixents, per poder arribar a la correcta separació de les síl·labes d'una paraula.

En el paquet es treballa el següent:

Àrea de Llengua Catalana

Ortografia

1. **Vocals febles /Vocals fortes.**
2. **Els dígrafs indivisibles GU,QU,NY,LL,IG.**
3. **Els dígrafs divisibles TJ,TG,TZ,TX,SS,RR.IX,L.L.**
4. **Definició de diftong.**
5. **Separació en síl·labes.**
6. **Definició de diftong creixent /decreixent.**
7. **Els diftongs decreixents AI,EI,II,OI,UI,AU,EU,IU,OU,UU.**
8. **Els diftongs creixents Q+UA,ÜE,ÜI,UO /G+UA,ÜE,ÜI,UO.**

Fonètica

1. **L' associació correcta de so-grafia (x/ix).**
2. **L'articulació ,a les Balears, de la (ll) com si fos escrita (i).**

Comprensió / Lèxic

1. **Un coneixement, comprensió i adquisició del lèxic que s'hi treballa.**

***AMB LES FRUITES DE TARDOR, APÒSTROF I CONTRACCIÓ.**

(L'apòstrof i les contraccions)

Paquet per a la realització de 20 activitats, amb la finalitat d'ampliar vocabulari i identificar visualment fruites de tardor. Aquest entorn, ric i proper, servirà per a poder consolidar la correcta utilització dels apòstrofs i les contraccions.

Es treballa el següent:

Àrea de Llengua Catalana

Ortografia

1. Apòstrof, l'article EL/l'article LA.
2. Article, singular/plural.
3. Les contraccions AL,ALS,DE,DELS,PEL,PELS,CAL,CALS,CAN.
4. Apòstrof i femenins començats amb I,U,HI,HU àtones.

Comprensió/Lèxic

1. **Noms de fruites de tardor:**
  - . raïm , aglà , nespla , anou , dàtil , magrana , arboça , ametlla , caqui ,atzerola , gínjol , codony , oliva , lledó , pera , castanya , poma , serva , murtó , taronja.
2. **Noms de fruites que no són de tardor:**
  - . pruna , meló , melicotó , síndria , albercoc ,cirera , nispro , maduixa.
3. **Noms de plantes i flors:**
  - . begònia , campaneta , jacint ,lliri , dàlia , tulipa , cactus , clavell , cinta , gessamí , margarida , violeta , rosa , atzavara.
4. **Noms d'arbres i arbusts:**
  - . taronger mandarí , cep , alzina , murtera , prunera , noguer , palmera.

5. Altres paraules relacionades amb el conreu de les terres.

- vermar , cavar (verbs).
- Horts de Sant Jordi , S'Horta de Felanitx (topònims).
- torró , carabassa , horts , tarongerar , roada , tardor ,
jornal , poblers , llaurador , llavor , collita , anyada (noms).

Àrea de Coneixement del Medi

1. Fruites de tardor/Altres fruites /Plantes i flors.
2. Relació arbre fruiter/fruita .
3. Conreu de les terres /Feines.
4. Mallorca agrícola.

***LA MÀGIA DE S'ESTOL DU ACCENT GRÀFIC
(L'accent gràfic)**

Aprofitant la màgica il·lusió que desperta en els al·lots, el recorregut que fan els personatges de S'ESTOL DEL REI EN JAUME pels carrers d'Alcúdia el dissabte de la Fira, aquestes 15 activitats serveixen per a introduir l'accentuació gràfica i conèixer la història, reflex de la nostra cultura i tradicions.

Es treballa el següent:

Àrea de Llengua Catalana

Ortografia

1. Accent agut / Accent greu.
2. Accent gràfic / Paraules agudes ,planes i esdrúixoles.
3. Sí·l·laba tònica / Paraules agudes , planes i esdrúixoles.

Comprensió / Lèxic

1. Paraules relacionades amb la fira.

**.bromejar , passejar , saludar , comprar, divertir-se , menjar
(Què faries a una fira?).**

**.confits , cotó de sucre , torró , dàtils , caramel· los,
bunyols , pomes confitades (Què menjaries a una fira?).**

2. Descripció dels personatges de S'Estol.

Àrea de Coneixement del Medi

1. Personatges de S'ESTOL / Breu història.

**. EL REI EN JAUME , EN TÒFOL MENTIDER , SA JAIA TONINA ,
EN RAMON LLULL , NA MARIA ENGANXA , L'AMO DE SO NA MOIXA ,
EN GORI DOLENTIES , NA PIXEDIS BRUTA , EL REI MORO.**

2. Les fires/ Evolució.

3. La Fira d'Alcúdia.

MARÇ DEL 99